

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR – GASTROENTEROLOGICKÁ CHIRURGIA

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Špecializačný odbor gastroenterologická chirurgia zahŕňa komplexné diagnostické a chirurgické liečebné postupy pri chorobách tráviaceho traktu (chirurgia pažeráka, žalúdka, tenkého a hrubého čreva, konečníka, pečene, žľazníka a žľočových ciest, pankreasu) a s ním súvisiacich orgánových systémov, ako sú lymfatický systém (lymfatické cesty a slezina), endokrinný systém (štítna žľaza, prištítné telieska, nadobličky), retroperitoneum, brušná a hrudná stena. Gastroenterologická chirurgia zahŕňa okrem chirurgie tráviaceho traktu aj chirurgiu ostatných orgánov brušnej a hrudnej dutiny v patologickom procese navzájom súvisiacich a chirurgicky riešiteľných, preto je súčasne ponímaná ako komplex gastroenterologickej chirurgie schopnej riešiť celý komplex problémov postihujúcich vnútorné orgány.
2. Špecializačné štúdium trvá šesť rokov.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore všeobecné lekárstvo.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

A. V rámci spoločného chirurgického kmeňa

1. anatómia, fyziológia, patofyziológia a patológia chirurgických ochorení a úrazov, ich diagnostika, liečba a jednoduché diagnostické a terapeutické chirurgické výkony,
2. predoperačná príprava a pooperačná starostlivosť, výživa a intenzívna starostlivosť, podávanie liekov rôznymi formami, transfúzna terapia a terapia pooperačných komplikácií,
3. zásady pobytu na operačnom a ambulantnom trakte,
4. ošetrovanie rán a obväzová technika,
5. zásady a princípy celkovej a miestnej anestézie a resuscitácie,
6. zabezpečenie dýchania, intubácia, tracheotómia, konikotómia,
7. liečba bolesti, zvládnutie infekcie v chirurgii,
8. patofyziológia a liečba šokových stavov.

B. V rámci odboru gastroenterologická chirurgia

1. anatómia, fyziológia, patofyziológia a patológia jednotlivých orgánových systémov (tráviaci orgánový systém ako aj ostatné orgánové systémy, ktoré môžu byť pri ochoreniach tráviaceho traktu postihnuté – urogenitálny systém, respiračný systém, endokrinný systém, lymfatický a retikuloendoteliálny systém, cievny systém),
2. diagnostika chirurgických chorôb orgánov neinvazívnymi i invazívnymi metódami ako laboratórne vyšetrenia, USG, endoskopia, CT, MR,
3. farmakoterapia ochorení tráviaceho traktu a endokrinného systému, predoperačná príprava a pooperačná starostlivosť, vrátane parenterálnej výživy a intenzívnej starostlivosti vrátane hodnotenia vnútorného prostredia,
4. operačné postupy a metódy riešenia chirurgických ochorení jednotlivých orgánov a ich komplikácií, vedenie dokumentácie a spôsoby získavania odborných a vedeckých informácií,
5. právne predpisy vzťahujúce sa na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel 1

Minimálny počet zdravotných výkonov

A. V rámci spoločného chirurgického kmeňa	
1.	štandardná klinická prax u 200 pacientov
2.	asistencia pri operáciách
3.	kanylácia periférnej žily
4.	sutúra rany
5.	exstirpácie
6.	drenáž hrudníka pri pneumotoraxe
7.	punkcia hydrotoraxu
8.	punkcia ascitu
9.	nekrektómia
10.	cievkovanie močového mechúra
11.	rektoskopia
12.	zavedenie nazogastrickej sondy
13.	zavedenie Sengstakenovej sondy
14.	kanylácia vena subclavia
15.	KPCR

B. V rámci odboru gastroenterologická chirurgia		
1.	resekcia pažeráka	2
2.	resekcia žalúdka	5
3.	resekcia tenkého čreva	20
4.	resekcia hrubého čreva a konečníka	20
5.	resekcia pečene	2
6.	resekcia žlčníka	20
7.	rekonštrukcia žlčových ciest	2
8.	resekcia pankreasu	2
9.	splenektómia	3
10.	rekonštrukcia bránice	2

C. Operácie		
1.	na lymfatickom systéme	10
2.	štítnej žľazy	5
3.	prištítnych teliesok	2
4.	nadobličiek	2
5.	na brušnej stene	30
6.	pre trauma brušnej dutiny	2
7.	prsíkov	10

D. Praktické skúsenosti**A. Operácie:**

1. zahrňujúce resekciu, rekonštrukciu a náhradu pažeráka vrátane laparoskopických a torakoskopických techník a endoluminálnych procedúr,
2. zahrňujúce resekciu, rekonštrukciu a náhradu žalúdka a dvanástnika,
3. zahrňujúce resekciu a rekonštrukciu tenkého čreva,
4. zahrňujúce resekciu a rekonštrukciu hrubého čreva a konečníka,
5. na zaistenie priechodnosti tráviaceho traktu,
6. zahrňujúce resekciu pečene,
7. na žlčníku vrátane jeho odstránenia,
8. zahrňujúce resekciu, rekonštrukciu a reparáciu žlčových ciest,
9. zahrňujúce resekciu a rekonštrukciu pankreasu,
10. zahrňujúce transplantáciu obličiek, pečene a pankreasu,
11. na slezine vrátane jej odstránenia,
12. zahrňujúce resekciu štítnej žľazy,
13. zahrňujúce resekciu prištítnych teliesok,
14. zahrňujúce resekciu nadobličiek,
15. zahrňujúce resekciu, rekonštrukciu a reparáciu bránice,
16. na orgánoch retroperitonea,
17. na lymfatickom systéme – lymfadenektómie v brušnej dutine a na končatinách,
18. na brušných sympatických a parasympatických nervoch,
19. na brušnej stene zahrňujúce resekcie a rekonštrukcie pre nádory, deformity a prietrže,
20. pre traumatické poškodenie orgánov brušnej dutiny,
21. na cievnych štruktúrach v spojitosti s inými výkonmi brušnej chirurgie,
22. sprístupňujúce brušnú dutinu pre iných špecialistov,
23. v brušnej dutine sprevádzajúce iné operačné výkony,
24. prsíkov.

B. Ostatné praktické skúsenosti:

1. endoskopické procedúry na pažeráku, žalúdku a hrubom čreve – diagnostické aj liečebné,
2. riešenie komplikácií po chirurgických výkonoch v brušnej dutine,
3. urgentné výkony na periférnych cievach, vrátane embolektómie.

Oddiel 2

Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Začína sa spoločným chirurgickým kmeňom s odporúčanou dĺžkou trvania 24 mesiacov, na ktorý nadväzuje špecializačné štúdium v gastroenterologickej chirurgii v trvaní 48 mesiacov. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce. **Súčasťou splnenia podmienok je absolvovanie KPP – Kurzu právnych predpisov v zdravotníctve /ku dňu skúšky nie starší ako 5 rokov/.**

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

A. Spoločný chirurgický kmeň v trvaní 24 mesiacov

1.	anestéziológia a intenzívna medicína	2 mesiace
2.	bežná ambulatná a lôžková časť chirurgie	12 mesiacov
3.	gynekológia a pôrodnictvo	2 mesiace
4.	úrazová chirurgia	3 mesiace
5.	urológia	1 mesiac
6.	plastická chirurgia	1 mesiac
7.	neurochirurgia	1 mesiac
8.	vnútorné lekárstvo	2 mesiace

B. Po absolvovaní spoločného chirurgického kmeňa lekár absolvuje 48 mesiacov štúdia na pracovisku gastroenterologickej chirurgie výučbového zdravotníckeho zariadenia.

Pobyty na školiacom pracovisku

V rámci spoločného chirurgického kmeňa je mimo školiaceho pracoviska vzdelávacej ustanovizne možný pobyt aj na iných pracoviskách v akreditovaných zdravotníckych zariadeniach.

Po absolvovaní spoločného kmeňa je chirurgická prax v trvaní 48 mesiacov (**z toho povinne 2 mesiace na I. chirurgickej klinike UPJŠ LF a UN LP**), ktorú možno vykonávať na školiacich pracoviskách vzdelávacej ustanovizne ako aj na iných školiacich pracoviskách s akreditáciou pre túto činnosť.

**ČASOVO - TEMATICKÝ PLÁN
PRAKTICKÝCH ZRUČNOSTÍ**
v odbore gastroenterologická chirurgia na
I. chirurgickej klinike UPJŠ LF a UN LP v Košiciach

A. Spoločný chirurgický kmeň v trvaní 24 mesiacov

1.	anestéziológia a intenzívna medicína – <i>doc. MUDr. Jozef Firment, PhD.</i>	2 mesiace
2.	bežná ambulancia a lôžková časť chirurgie – <i>prof. MUDr. Jana Kaťuchová, PhD., MBA, prof. MUDr. Jozef Radoňak, CSc., MPH, MUDr. Peter Pažinka, PhD., MPH, prof. MUDr. Juraj Bober, CSc.</i>	12 mesiacov
3.	gynekológia a pôrodnictvo – <i>doc. MUDr. Peter Urdzík, PhD., MPH, mim.prof.</i>	2 mesiace
4.	úrazová chirurgia – <i>prof. MUDr. Miroslav Kitka, PhD, MPH</i>	3 mesiace
5.	urológia - <i>prof. MUDr. Vincent Nagy, PhD., MPH</i>	1 mesiac
6.	plastická chirurgia - <i>MUDr. Martina Vidová Ugurbas, PhD., MPH</i>	1 mesiac
7.	neurochirurgia – <i>doc. MUDr. Miroslav Gajdoš, CSc., MPH, mim.prof.</i>	1 mesiac
8.	vnútorné lekárstvo – <i>prof. MUDr. Ivica Lazúrová, DrSc, FRCP</i>	2 mesiace

B. Po absolvovaní spoločného chirurgického kmeňa lekár absolvuje 48 mesiacov štúdia na pracovisku gastroenterologickej chirurgie výchovného zdravotníckeho zariadenia.*

*Školitelia z PČ lektorského zboru akreditačného spisu, alebo pod vedením vedúceho pracovníka príslušného zdravotníckeho zariadenia v spolupráci a pod kontrolou školiteľa z akreditačného spisu.

ČASOVO - TEMATICKÝ PLÁN VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT

(1. rok štúdia)

Prednáškový kurz: pre špecializačné odbory: chirurgia, gastroenterologická chirurgia, cievna chirurgia
(v rámci spoločného chirurgického kmeňa)

1. týždeň (počet hodín za týždeň = 30)

Pondelok

- 11:00 – 12:30 Otvorenie kurzu.
Dejiny chirurgie. Predmet a náplň chirurgie a špecializačných odborov.
Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH
- 13:00 – 14:30 Asepsa a antisepsa v chirurgii. Základné princípy chirurgickej diagnostiky v chirurgii. Vyšetrovacie metódy v chirurgii.
Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH
- 14:30 – 16:00 Členenie, organizácia a prevádzka operačného traktu.
Príprava operačného tímu a operačného poľa k operácii.
Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

Streda

- 11:00 – 12:30 Predoperačná príprava pacienta k operácii – všeobecná, špeciálna.
Monitorovanie a hodnotenie zdravotného stavu pacientov.
Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH
- 13:00 – 14:30 Základné operačné techniky a chirurgické výkony. Indikácia a kontraindikácia operačných výkonov. Miniinvazívne operačné prístupy – indikácie, výhody.
Prof. MUDr. J. Kaťuchová, PhD., MBA
- 14:30 – 16:00 Princípy predoperačnej a pooperačnej starostlivosti. Diferencovaná starostlivosť v chirurgii. Úloha JIS v operačnej starostlivosti.
Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

Štvrtok

- 11:00 – 12:30 Monitorovanie a hodnotenie stavu chirurgických pacientov po operácii. Pooperačná choroba a pooperačné komplikácie – ich prejavy, diagnostika a liečba.
Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

13:00 – 14:30 Chirurgická diétetika, parenterálna a enterálna výživa – indikácie, prostriedky, prístupy. Kanylácia veľkých žíl – komplikácie.
Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

14:30 – 16:00 Vodné a elektrolytové hospodárstvo, základný biochemický skrining v chirurgii. Poruchy vnútorného prostredia – diagnostická liečba.
Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

Piatok

11:00 – 12:30 Krvácanie v chirurgii – druhy, prejavy, spôsoby jeho zastavenia. Poruchy hemokoagulácie v chirurgii.
Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

13:00 – 14:30 Embólia všeobecne. Tuková a vzduchová embólia. Tromboembolická choroba a pľúcna embólia – etiopatogenéza, klinické prejavy, diagnostika, liečba a prevencia.
Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

14:30 – 16:00 Šok – etiopatogenéza, rozdelenie, klinické prejavy, diagnostika, liečba. Organové zlyhanie.
Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

Pondelok

11:00 – 12:30 Bezprostredná pooperačná starostlivosť o pacienta.
MUDr. L. Sukovská Lakyová, PhD.

13:00 – 14:30 Celková a lokálna anestézia v chirurgii – princípy, techniky, spôsoby, indikácie a komplikácie. Analgézia v chirurgii.
Doc. MUDr. M. Šoltés, PhD.

14:30 – 16:00 Viscerosyntéza – spôsoby, prostriedky. Používanie moderných **šijacích** aparátov v chirurgii. *MUDr. L. Sukovská Lakyová, PhD.*

ČASOVO - TEMATICKÝ PLÁN VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT

(2. rok štúdia)

Prednáškový kurz: pre špecializačné odbory: chirurgia, gastroenterologická chirurgia, cievna chirurgia)
(v rámci spoločného chirurgického kmeňa)

1. týždeň (počet hodín za týždeň = 30)

Utorok

11:00 – 12:30 Zápaly a infekcie v chirurgii. Chirurgické ochorenia infekčného pôvodu - rozdelenie, etiológia, klinické prejavy, diagnostika, liečba, prevencia.

Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

13:00 – 14:30 Nozokomiálne infekcie v chirurgii – definícia, príčiny, prevencia.

Doc. MUDr. M. Šoltés, PhD.

14:30 – 16:00 Racionálna antibiotická liečba v chirurgii. KPPA – definícia, rozdelenie, význam a indikácia.

Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

Streda

11:00 – 12:30 Transfúzia krvi v chirurgii – indikácie, kontraindikácie, komplikácie.

MUDr. L. Sukovská Lakyová, PhD.

13:00 – 14:30 Rany – rozdelenie, provizórne a definitívne ošetrenie. Hojenie rán – fázy hojenia, komplikácie hojenia a ich riešenie.

Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

14:30 – 16:00 Úrazy – definícia, rozdelenie, prevencia. Otvorené a zatvorené poranenia. Hromadný úraz a katastrofa.

Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

Štvrtok

11:00 – 12:30 Zlomeniny a luxácie – rozdelenie, diagnostika, liečba. Hojenie a komplikácie hojenia zlomenín. Rehabilitácia v chirurgii.
Prof. MUDr. M. Kitka, PhD.

13:00 – 14:30 Osobitosti vojnovnej chirurgie. Charakteristika vojnových poranení. Zbrane hromadného ničenia.
Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

14:30 – 16:00 Základné etické princípy a právna zodpovednosť v chirurgii. Lekárska posudková činnosť.
Prof. MUDr. J. Kaťuchová, PhD., MBA

Piatok

11:00 – 12:30 Poranenie spôsobené chladom, teplom a elektrickým prúdom
Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

13:00 – 14:30 „One day surgery“ a „Fact track surgery“
Prof. MUDr. J. Kaťuchová, PhD., MBA

14:30 – 16:00 Onkochirurgia – princípy a zásady liečby benígnych a zhubných nádorov. Perspektívy diagnostiky a liečby zhubných nádorov.
Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

Pondelok

11:00 – 12:30 Základné zásady a princípy plastickej chirurgie. Základné princípy mikrochirurgie a replantačnej chirurgie.
MUDr. M. Vidová Ugurbas, PhD., MPH

13:00 – 14:30 Základné princípy transplantačnej chirurgie.
Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

14:30 – 16:00 Záver, vyhodnotenie
Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

**Prednášky sa konajú v knižnici na I. chirurgickej klinike LF UPJŠ, Košice,
Tr. SNP 1, 14. poschodie.**

**ČASOVO - TEMATICKÝ PLÁN
VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT
v odbore gastroenterologická chirurgia na
Lekárskej fakulte UPJŠ a UN LP v Košiciach**

(3. rok štúdia)

1. týždeň počet hodín za týždeň = 10

Pondelok

13:00 – 14:00 Chirurgická anatómia tráviaceho traktu, pečene, žlčníka, žlčových ciest a pankreasu.

Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

14:00 – 15:00 Fyziológia jednotlivých orgánových systémov.

Prof. MUDr. Jana Kat'uchová, PhD., MBA

Streda

13:00 – 14:30 Patofyziológia krvácivých stavov, poruchy hemokoagulácie, hemostáza.

Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

15:00 – 16:00 Patofyziológia jednotlivých orgánových systémov.

Prof. MUDr. Jana Kat'uchová, PhD., MBA

Piatok

13:00 – 14:30 Patofyziológia kardiovaskulárneho systému

Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

14:30 – 16:00 Základy farmakoterapie ochorení tráviaceho traktu.

Prof. MUDr. Jana Kat'uchová, PhD., MBA

2. týždeň počet hodín za týždeň = 10

Pondelok

13:00 – 16:00 Predoperačná príprava, pooperačná starostlivosť. Hodnotenie vnútorného prostredia. Enterálna a parenterálna výživa.

Prof. MUDr. Jana Kat'uchová, PhD., MBA

Streda

13:00 – 14:30 Chirurgia prsníka, brušnej steny, retroperitonea a bránice.

Prof. MUDr. Jana Kat'uchová, PhD., MBA

Piatok

13:00 – 16:00 Operačné postupy a metódy riešenia chirurgických ochorení pažeráka.

Prof. MUDr. Jana Kat'uchová, PhD., MBA

**ČASOVO - TEMATICKÝ PLÁN
VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT
v odbore gastroenterologická chirurgia na
Lekárskej fakulte UPJŠ a UN LP v Košiciach**

(4. rok štúdia)

1. týždeň počet hodín za týždeň = 10

Pondelok

13:00 – 16:00 Operačné postupy a metódy riešenia chirurgických ochorení žalúdka.
Prof. MUDr. Jana Kat'uchová, PhD., MBA

Streda

13:00 – 14:30 Patofyziológia nádorových ochorení, ich profylaxia a liečba.
Prof. MUDr. Jana Kat'uchová, PhD., MBA

Piatok

13:00 – 16:00 Operačné postupy a metódy riešenia chirurgických ochorení hrubého čreva a konečníka.

Prof. MUDr. Jana Kat'uchová, PhD., MBA

**ČASOVO - TEMATICKÝ PLÁN
VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT**
v odbore gastroenterologická chirurgia na
Lekárskej fakulte UPJŠ a UN LP v Košiciach

(5. rok štúdia)

1. týždeň počet hodín za týždeň = 10

Pondelok

13:00 – 16:00 Operačné postupy a metódy riešenia chirurgických ochorení tenkého čreva a retroperitonea.

Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

Streda

13:00 – 14:30 Endoskopické procedúry v chirurgii horného a dolného GIT-u.

Prof. MUDr. Jana Kat'uchová, PhD., MBA

Piatok

13:00 – 16:00 Operačné postupy a metódy riešenia chirurgických ochorení pankreasu.

Prof. MUDr. Jana Kat'uchová, PhD., MBA

**ČASOVO - TEMATICKÝ PLÁN
VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT**
v odbore gastroenterologická chirurgia na
Lekárskej fakulte UPJŠ a UN LP v Košiciach

(6. rok štúdia)

1. týždeň počet hodín za týždeň = 10

Pondelok

13:00 – 16:00 Operačné postupy a metódy riešenia chirurgických ochorení pečene.

Prof. MUDr. Jana Kat'uchová, PhD., MBA

Streda

13:00 – 14:30 Chirurgia štítnej žľazy, prištítných teliesok.

Prof. MUDr. Jana Kat'uchová, PhD., MBA

Piatok

13:00 – 16:00 Operačné postupy a metódy riešenia chirurgických ochorení žlčníka a žlčových ciest.

Prof. MUDr. J. Radoňak, CSc., MPH

2. týždeň počet hodín za týždeň = 10

Pondelok

13:00 – 16:00 Chirurgia nadobličiek. Vedenie dokumentácie a spôsoby získavania odborných a vedeckých informácií.

Prof. MUDr. Jana Kat'uchová, PhD., MBA

Streda

13:00 – 14:30 Transplantácia v chirurgii. Odbery orgánov a transplantácia obličiek.

Prof. MUDr. Jana Kat'uchová, PhD., MBA

Piatok

13:00 – 14:30

Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.

MUDr. Zuzana Katreniaková, PhD.

KPP – Kurz právnych predpisov – MUDr. Zuzana Katreniaková, PhD.

JUDr. Ivan Humeník, PhD.

MUDr. JUDr. Peter Firment